

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 5 3 S 3 0 1 1 1

ZIMSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

Izpitna pola

Torek, 3. februar 2026 / 110 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov. Časa za reševanje je 110 minut. Priporočamo vam, da za reševanje prvega dela porabite 40 minut, za reševanje drugega dela pa 70 minut.

V prvem delu je 30 nalog, v drugem delu pa 8 strukturiranih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 70, od tega 35 v prvem delu in 35 v drugem delu. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

1. DEL

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Katere aktivnosti zdravstvene nege izvajamo pri pacientu s hipoksijo?
  - A Pacientu redno merimo vitalne funkcije in pulzno oksimetrijo, po zdravnikovem naročilu mu apliciramo kisik, dvignemo mu vzglavje in uredimo mikroklimo.
  - B Pacientu redno merimo vitalne funkcije in pulzno oksimetrijo, opazujemo njegovo počutje, namestimo ga v Trendelenburgov položaj in apliciramo bronhodilatatorje.
  - C Pacientu merimo vitalne funkcije in pulzno oksimetrijo, noge mu povijamo s kompresijskim povojem po naročilu zdravnika in ga namestimo v Simsov položaj.
  - D Pacientu redno merimo vitalne funkcije in pulzno oksimetrijo, namestimo ga polbočni položaj, svetujemo mu varovalno dihanje in uredimo mikroklimo.

(1 točka)

2. Katere ukrepe izvajamo pri pacientu, ki se hrani enteralno in ima povečan rezidualni volumen?
  - A Pacienta začnemo hraniti per os.
  - B Pri pacientu povečamo količinski vnos hrane.
  - C Pacientu ob obroku apliciramo večjo količino tekočine.
  - D Pacienta ne hranimo, temveč se posvetujemo z zdravnikom.

(1 točka)

3. Katera pravila upoštevamo za varno dvigovanje in premikanje pacienta?
  - A Posteljo dvignemo na delovno višino, stojimo s široko razširjenimi stopali, pacienta primemo za pas in hlače ter ga prestavimo na invalidski voziček.
  - B Posteljo dvignemo na delovno višino, stojimo s prekrižanimi nogami, pacienta primemo pod pazduhami in ga povlečemo po postelji navzgor.
  - C Posteljo dvignemo na delovno višino, stojimo z rahlo razmaknjenimi stopali, pacienta držimo čim bliže sebi, izvajamo enakomerne gibe.
  - D Posteljo dvignemo na delovno višino, s stopali stojimo tesno skupaj, pacienta držimo čim bliže sebi in ga premikamo s silo rok.

(1 točka)

4. Kaj je insomnia?
  - A Pacient med spanjem večkrat za kratek čas preneha dihati.
  - B Pacient težko zaspi, ponoči se pogosto prebuja in ne more takoj zaspati nazaj.
  - C Pacient čez dan zaspi za kratek čas ob neobičajnem času, na primer med pogovorom.
  - D Pacient ima med nočnim počitkom v nogah občutek mravljinčenja, pretakanja ali trganja.

(1 točka)

5. Pri pacientu je naročen odvzem plevralnega punktata. S katero vrsto punkcije se pridobi naročeni vzorec?
- A Z abdominalno punkcijo.
  - B Z lumbalno punkcijo.
  - C S torakalno punkcijo.
  - D S punkcijo vene.

(1 točka)

6. Pri poškodovanki je prišlo do opekline z električnim tokom nizke napetosti. Kako boste ukrepali?
- A Z neprevodnim predmetom odstranimo kabel, ocenimo stanje poškodovanke, pokličemo 112, opekline hladimo z ledom in jo sterilno oskrbimo.
  - B Primemo za električni kabel in ga povlečemo iz vtičnice, ocenimo stanje poškodovanke, pokličemo 112, opekline hladimo s čisto hladno vodo.
  - C Zavarujemo kraj nezgode, usposobljen električar izključi električni vod, ocenimo stanje poškodovanke in pokličemo 112.
  - D Izklopimo varovalko, ocenimo stanje poškodovanke, pokličemo 112, opekline hladimo z opeklinško oblogo z gelom in obvežemo s povojem.

(1 točka)

7. Kateri obrok je primeren za pacienta z gastritisom?
- A Bučna juha, rižota z zelenjavo in piščancem.
  - B Gobji golaž in gratinirane skutne palačinke.
  - C Kisla repa, zabeljena z ocvirki, ajdovi žganci in kranjska klobasa.
  - D Solatni krožnik s piščancem na žaru in prelivom iz majoneze ter kos koruznega kruha.

(1 točka)

8. Katere športne dejavnosti se odsvetujejo pri pacientu z osteoporozo?
- A Hoja, kolesarjenje, šah.
  - B Smučanje, drsanje, tenis.
  - C Pohodništvo, ples, balinanje.
  - D Plavanje, počasen tek, pilates.

(1 točka)

9. Kaj je značilno za Moorov refleks?
- A Dojenček čvrsto prime vsak predmet, ki mu ga potisnemo v dlan.
  - B Kadar dojenček drži glavo na eno stran, se roka in noga na isti strani iztegneta, na nasprotni strani pa skrčita.
  - C Dojenčka v pokončnem položaju nagnemo malo naprej, tako da se s stopali dotika podlage. Ko je ena noga obremenjena, naredi druga korak naprej.
  - D Dojenčku med lego na hrbtu damo eno dlan pod zatilje in drugo pod ledveni predel. Zgornji del otroka dvignemo in ga na hitro za trenutek spustimo. Dojenček razširi roke in jih nato sklene v objem.

(1 točka)

10. Kateri obrok je primeren za predšolskega otroka s celiakijo?
- A Ričet s prekajenim mesom, prekmurska gibanica.
  - B Kisla repa s koruznimi žganci, sadni kompot.
  - C Piščančja obara s pirinimi cmočki, vaniljev puding s smetano.
  - D Ječmenova rižota z grahom, palačinke s čokoladnim nadevom.

(1 točka)

11. Pri kateri infekcijski bolezni se značilno pojavi otrpel tilnik?
- A Pri gnojnem meningitisu.
  - B Pri lajmski boreliozii.
  - C Pri hepatitisu D.
  - D Pri influenci.

(1 točka)

12. Katere spremembe sečil se značilno pojavijo pri starostniku?
- A V starosti se poveča sečni mehur, zmanjša se prostata, mišice zapiralke postanejo ohlapne.
  - B V starosti se poveča delovanje ledvic, mišice zapiralke postanejo ohlapne, poveča se sečni mehur.
  - C V starosti se zmanjša delovanje ledvic, zmanjša se sečni mehur, poveča se prostata.
  - D V starosti se zmanjša sečni mehur, mišice zapiralke postanejo ohlapne, zmanjša se prostata.

(1 točka)

Na črto pred vsako trditev napišite DA, če je trditev pravilna, in NE, če je napačna.

13. _____ Delirij je lahko znak zelo hude dehidracije.
_____ Negativna bilanca tekočin je takrat, ko pacient zaužije več tekočine, kot je izloči.
_____ Pacient z disfagijo naj po končanem hranjenju vsaj še pol ure ostane v sedečem položaju.
_____ Enteralno hranjenje je hranjenje po centralnem venskem katetru.

(2 točki)

14. _____ Pacient z ileostomo naj uživa manj tekočine.
_____ Miserere je bruhanje blata pri zapori črevesa.
_____ Ob krvavitvi iz zgornjega dela prebavil je blato črne barve, kar imenujemo melena.
_____ Pacient z diarejo naj uživa veliko vlaknin.

(2 točki)

P 2 5 3 S 3 0 1 1 1 0 7

Smiselno povežite stolpca tako, da v levi stolpec napišete številko pripadajoče rešitve iz desnega stolpca.

15. ___ raztezanje srca 1 sistola
___ predčasni udarci srca, ki jim sledi daljša pavza 2 diastola
___ krčenje srca 3 asistolija
___ prenehanje krčenja srca 4 ekstrasistola
(1 točka)
16. ___ glavobol, bolečine v mišicah, žeja, znojenje, rdeča koža, svetleč lesk oči, zmanjšan apetit 1 arterijska hipertenzija
___ glavobol, šumenje in zvonjenje v ušesih, vrtočlatica, razdražljivost, vročinski navali, rdečica obraza 2 arterijska hipotenzija
___ počasni, okorni gibi, nezanimanje za okolico, zaspanost, zmedenost, padec temperature telesnega jedra 3 hipertermija
___ omotica, motnje koncentracije, žeja, utrujenost, temnjenje pred očmi, hladna, vlažna in blede koža 4 hipotermija
(1 točka)
17. ___ zmanjšano izločanje urina, od 100 do 400 ml v 24 urah 1 poliurija
___ pogosto uriniranje v majhnih količinah, 24-urna količina izločenega urina je lahko normalna 2 polakisurija
___ ni proizvodnje in izločanja urina 3 anurija
___ povečanje 24-urne količine urina nad 2000 ml 4 oligurija
(1 točka)
18. ___ ocena ogroženosti po Nortonovi shemi in redno obračanje pacienta 1 venska tromboza
___ aktivno in pasivno razgibavanje, skrb za fiziološko lego v postelji 2 razjeda zaradi pritiska
___ kompresijsko povijanje nog in zgodnje vstajanje pacienta 3 kontrakture
___ čiščenje dihalnih poti, spreminjanje položaja v postelji in hidracija pacienta 4 zastojna pljučnica
(1 točka)

19. ___ izlitje krvi v okoliška tkiva zaradi poškodbe podkožnih kapilar 1 hematom
 ___ penasta kri, ki jo pacient izkašlja 2 hemostaza
 ___ zaustavljanje zunanje krvavitve 3 hematemesis
 ___ izbruhana kri, ki je lahko rdeča, rjava ali podobna kavni usedlini 4 hemoptiza
 (1 točka)
20. ___ drugotna rakava rast na raznih organih 1 primarni tumor
 ___ nezločesta novotvorba 2 benigni tumor
 ___ začetno žarišče zločeste novotvorbe 3 maligni tumor
 ___ zločesta novotvorba 4 metastaze
 (1 točka)
21. ___ bleda koža, utrujenost, inapetenca, apatija, krhki nohti, ragade v ustnih kotih, driska 1 levkemija
 ___ povišana telesna temperatura, bledica, petehije, epistakse, povečane bezgavke, bruhanje 2 sideropenična anemija
 ___ žeja, utrujenost, suha koža in suhe sluznice, poliurija, zadah po acetonu, nezavest 3 hiperglikemija
 ___ lakota, tresenje, bledica, znojenje, razdražljivost, motnje vida, tahikardija, nezavest 4 hipoglikemija
 (1 točka)
22. ___ deluje po principu podtlaka (vakuuma), ki omogoča izsrkavanje nastalega izločka 1 sekundarno celjenje rane
 ___ robovi rane so približani skupaj, rana je brez izločka in znakov vnetja 2 primarno celjenje rane
 ___ deluje po principu prostega pada, tekočina se izloča zaradi razlike v tlaku 3 aktivna drenaža
 ___ robovi rane so razprti, rana je obsežnejša, celjenje je dolgotrajnejše 4 pasivna drenaža
 (1 točka)

Določite pravilni vrstni red.

23. Pacient ima vstavljen stalni urinski kateter. Zdravnik je pri pacientu naročil odvzem urina. Po pravilnem zaporedju s številkami od 1 do 6 razvrstite korake odvzema urina.

- Mesto odvzema enkrat razkužimo z alkoholnim zložencem.
- Odvzemno mesto trikrat razkužimo z alkoholnim zložencem.
- Odstranimo nastavek za vakuumski odvzem urina iz odvzemnega mesta.
- Nastavek za vakuumski odvzem urina vstavimo v odvzemno mesto.
- Pol ure pred odvzemom urina s stiščkom zapremo cevko na urinski vrečki.
- V vakuumsko epruveto odzvamemo urin.

(1 točka)

24. S številkami od 1 do 3 razvrstite zaporedje ukrepov nujenja prve pomoči. Poškodovanca, ki mu boste najprej nudili prvo pomoč, označite s številko 1.

- poškodovanec z ugrizom črne vdove
- poškodovanec z globoko ureznino na dlani
- poškodovanec z zvinom zapestja

(1 točka)

Odgovorite na zastavljena vprašanja.

25. Naštejte odpadke, ki jih razvrščamo med ostre infektivne odpadke.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

(2 točki)

26. Kaj moramo pred izvedbo in po izvedbi imobilizacije preveriti pod mestom poškodbe?

- 1 _____
- 2 _____

(1 točka)

27. Naštejte vrste pljučnice.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

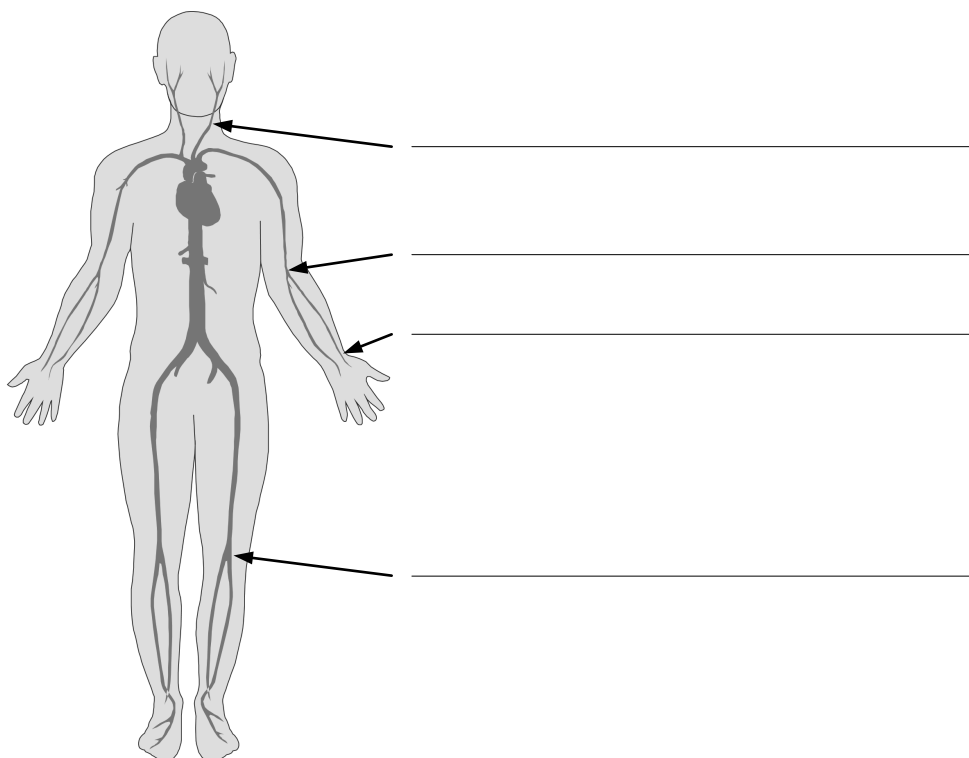
(2 točki)

28. Kateri hormon vpliva na krčenje maternice po porodu?

_____

(1 točka)

29. Na črte ob puščicah zapišite strokovno poimenovanje označenih mest za merjenje pulza.

(2 točki)

30. Pacient ima predpisan odmerek 200 mg zdravila. V 10-ml viali je 500 mg zdravila. Koliko ml zdravila morate pripraviti v injekcijsko brizgalko, da bo pacient prejel predpisani odmerek?

_____

(1 točka)

2. DEL**1. naloga**

Pri merjenju vitalnih funkcij je bila pacientu izmerjena telesna temperatura 38,9 °C.

1.1. S strokovnim izrazom poimenujte izmerjeno vrednost telesne temperature.

_____ (1 točka)

1.2. Za koliko utripov na minuto se pospeši pulz pri porastu telesne temperature za 1 °C?

_____ (1 točka)

1.3. Katere aktivnosti zdravstvene nege boste izvajali pri pacientu s povišano telesno temperaturo?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

_____ (2 točki)

2. naloga

Pri pacientu je treba izvesti higieno ustne votline.

2.1. Zakaj je pomembna higiena ustne votline?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

2.2. Kaj opazujemo pri oceni stanja ustne votline pacienta?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

3. naloga

Pri pacientu je ob prvem vstajanju prišlo do sinkope.

3.1. Razložite, kaj je sinkopa.

(1 točka)

3.2. Naštejte simptome in znake sinkope.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

3.3. Kako ukrepamo ob sinkopi?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

4. naloga

Pacient bo po operativnem posegu odpuščen v domačo oskrbo. Pacient ima kirurško rano, ki se celi per primam.

4.1. Naštejte dejavnike, ki vplivajo na celjenje rane.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

(2 točki)

4.2. Katere hranilne snovi so najpomembnejše za celjenje rane?

_____

(1 točka)

4.3. Katere aktivnosti zdravstvene nege izvajamo ob odpustu pacienta?

- 1 _____
_____
- 2 _____
_____
- 3 _____
_____
- 4 _____
_____
- 5 _____
_____

(2 točki)

5. naloga

Pacientka z levkemijo se zdravi s citostatiki.

5.1. Kaj je levkemija?

_____ (1 točka)

5.2. Naštejte možne stranske učinke pri zdravljenju s citostatiki.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

(2 točki)

5.3. Katere aktivnosti zdravstvene nege izvajamo pri pacientki z drisko, ki se je pojavila zaradi zdravljenja s citostatiki?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

(2 točki)

6. naloga

Pacientka v 8. tednu nosečnosti je prišla na prvi ginekološki pregled. Ugotovljena je bila zunajmaternična nosečnost.

6.1. Kaj vključuje prvi zdravstveni pregled nosečnice v ginekološki ambulanti?

- 1 _____
  - 2 _____
  - 3 _____
  - 4 _____
  - 5 _____
- (2 točki)*

6.2. Naštejte mesta zunajmaternične nosečnosti.

- 1 _____
  - 2 _____
  - 3 _____
- (1 točka)*

6.3. Naštejte znake zunajmaternične nosečnosti.

- 1 _____
  - 2 _____
  - 3 _____
- (1 točka)*

6.4. Naštejte zapleta pri zunajmaternični nosečnosti.

- 1 _____
  - 2 _____
- (1 točka)*

7. naloga

Pri novorojenčku se je pojavila zlatenica.

7.1. Razložite, kaj je zlatenica.

(1 točka)

7.2. Zakaj je zlatenica nevarna za novorojenčka?

(1 točka)

7.3. Naštejte možna načina zdravljenja zlatenice pri novorojenčku.

1 _____

2 _____

(1 točka)

8. naloga

Štiriletni otrok ima hemofilijo.

8.1. Kaj je hemofilija?

(1 točka)

8.2. Naštejte znake hemofilije.

1

2

3

4

(2 točki)

8.3. Kateri ukrep je pri otroku s hemofilijo pri življenjski aktivnosti izogibanje nevarnostim v okolju najbolj pomemben?

(1 točka)

Prazna stran

Prazna stran